

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Volvminibvs Comprehensvs

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. II. Demonstratur nihil esse determinatè futurum ante decretum, & prædefinitionem divinæ voluntatis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

liberos, sed tota illorum certitudo, & determinata cognitio, ad penetrationem voluntatis humanae, sub illo concursu indifferenti seipsum determinantis reducitur. Hanc autem penetrationem, & perfectissimam cognitionem voluntatis humanae, vocat Molina *supercomprehensionem*, ad distinctionem cognitionis divinae ab angelica, quae licet comprehendat voluntatem hominis, in ea tamen non cognoscit actus nostros liberos, sicut Deus.

Tertia sententia est Fonseca Tomo 3. Metaph. & Suaris libro 2. de scientia Dei cap 8. ubi docent Deum cognoscere futura contingentia, & nosnos actus liberos, in suo decreto, non quidem actuali, & exercito, (ut volunt Thomistae) sed futuro, & ponendo in sequenti signo rationis.

Quarta que his temporibus apud Recentiores invaluit, assertit Deum non cognoscere futura contingentia in aliquo medio objective, sed immediate in seipsis, & secundum propriam illorum cognoscibilitatem, & veritatem objectivam, quam dicunt habere independenter a divino decreto, ex natura & contradictionis: vel ex suppositione eventus futuri, & ex eo quod propositio de futuro, aliquando habebit unam de praesenti, seu de inesse veram. Ita docent Vazquez, Herice, Martinonus & alii.

Non est prætermittenda Theophili Rainaudi singularis sententia, quæ assertit, Deum per scientiam medium cognoscere quid factura esset voluntas creata in his vel illis circumstantiis, si sibi ipsi relinqueretur, & si se sola sine concursu illius operari posset. Ita expressè docet in libro cui titulus est, *Nova libertatis explicatio*, parte 2. cap. 4. num. 35. ubi hoc scribit: *Operatio creatura non antecedit actu & re ipsa concursum divinum, sed tantum conditionate, quatenus ante Dei concursum actu exhibuit obiectum divino intellectui operatio voluntatis creata, tanquam exoritur ab ea, si ipsa voluntas sola posset agere.*

33. Doctrina Thomistarum in tot opinionum varietates non scinditur, nec in tot sepe implicat sententiarum labyrinthis. *Vera enim sapientia* (inquit Dionysius) *est à multis opinioneis convertens, & ad unam, veram, & uniformem congregans cognitionem, & uno unitivo lumen complens.* Super quæ nomib. Cap. 4. de divina. Thomas ibidem lect. 4. sic habet: *Illi qui cognoscunt veritatem, convenienter in una sententia; sed illi qui ignorant, dividuntur per varios errores.* Vera ergo sententia sicut in unico medio, in quo docet Deum ab æterno futura contingentia certò & infallibiliter præscire: decretum scilicet efficax sive voluntatis, attingens non solum substantiam, sed etiam modum libertatis, & contingentiae in rebus liberis, & contingentibus; illasque transverser a statu meræ possibilis, ad statum determinatæ futuritionis; ac proinde faciens illas præsentes in mensura æternitatis, quæ cum sit infinita simul & indivisibilis, ambit totum tempus, & omnes differentias ejus, ut dicit D. Thomas h[ab]it. art. 13. Ita docent antiqui Thomistæ, Capellus, Cajetanus, & Ferrarensis; & ex Recentioribus Bannez, Nazarius, Zumel, Albeda, aliquip plures, quos reserunt Salmantenses, & sequuntur discipuli Scotti, imitantes Subtilem Magistrum in i. dist. 35. quæst. unica, & dist. 39. quæst. 1. §. *T[he]o de contingentia rerum.* Et ex Societate Henricus, Granadus, &

A Ruisus, citati ab Alarcon tomo 2. disp. 2. cap. 6. qui duo ultimi admittunt præscientiam absoluitorum fundari in decreto absoluto: primus vero docet præscientiam, etiam conditionatum, à decreto conditionato pendere, ut constabit ex ejus verbis disputatione sequenti referendis.

S. II.

Demonstratur nihil esse determinatæ futurum ante decretum, & prædefinitionem divina voluntatis.

A Ntequam varias illas extraneorum sententias, quas præcedenti s. exposuimus, & diversa illa media, in quibus Recentiores docent, Deum futura contingentia, certò cognoscere decretem, sigillatim, & in particulari confutemus; firmiter statuendum ac demonstrandum est, nihil esse determinatæ futurum ante decretum & prædefinitionem voluntatis divinae, nec preinde cognoscibile ut tale ab intellectu & divino; ut ex hoc generali principio, tota Adversariorum doctrina funditus revertatur, & scientia media, pro cuius defensione varia illa media excoxitata sunt, penitus corruat, & in ipso hujs disputationis exordio veluti præfocetur.

Dico igitur, nihil esse certò & determinatæ futurum, ante decretum & prædefinitionem divinae voluntatis, determinantis extrahentes ex statu & massa possibilis, eisque dare existentiam in aliqua differentia temporis.

Conclusio posset probari variis authoritatibus Sanctorum Patrum, præfertim D. Augustini, & S. Thomæ: Sed quia plures infra referemus, hic unicum, sed egregium, utrinque sancti Doctoris testimonium proferre satis erit. Invictissimus ergo divina gratia defensor libro 16. contra Faustum cap. 4. reddens rationem cur fateatur se nescire an aliiquid sit futurum: *Ideo* (inquit) *nescio, quia quid habeat de b[ea]te voluntas Dei me later: illud ne tamen non later, sine dubio futurum, si hoc Dei voluntas habet.* Quibus verbis aperi-
tissime docet nostram conclusionem, & futuritionem reum, in decretum & determinacionem voluntatis divinae, tanquam in primam causam redit.

Vestigia Augustini fideliter securus est fidelissimus ejus discipulus D. Thomas: nam in hac parte quæst. 16. art. 7. ad 3. h[ab]et scribit: *Illud quod nunc est, ex eo futurum fuit antequam esset, quia causa sua erat ut fieret, unde sublatâ causa non esset futurum illud fieri; sola autem causa prima est aeterna, unde non sequitur quod ea quæ sunt, semper futurum ea esse futura, nisi quatenus in causa semper futura sunt ut essent futura, quæ quidem causa est solus Deus.* Ex quibusita arguo. Eatenus tantum aliquid est futurum ab æterno, quatenus in causa prima fuit ut esset futurum: At non fuit ut esset futurum in causa prima, ratione omnipotentiae, ut considerata in actu primo, nam ut licet tantum dat denominationem possibilis: ergo fuit ut esset futurum in causa prima, ut per decretum liberum determinata, ad dandam effectui existentiam in tempore; & consequenter, non præintellexit divino decretò, nihil potest esse aut intelligi sub ratione futuri, ex mente & doctrina sancti Thomæ.

Probatur secundò ratione fundamentali de-
sumpta ex natura & definitione futuri, supra à nobis exposta. Futurum enim est illud quod est determinatum in suis causis ad habendam ex-
istentiam

scientiam pro duratione sequenti : Sed antecedenter ad decretum & prædefinitionem voluntatis divinae, nulla res est determinata in suis causis, ad habendam existentiam pro duratione sequenti: Ergo in signo rationis illud antecedente, nihil est determinatè futurum, sed merè possibile. Minor constat, Deus enim est una & præcipua ex causis quæ debent concurrere ad productionem rerum: Sed antecedenter ad suum decretum, Deus non est determinatus ad productionem illarum, ut constat, cum decretum sit ipsam determinatio cause primæ: Ergo antecedenter ad decretum, nulla res est determinata in suis causis, ad habendam existentiam pro duratione sequenti. Major autem initio hujus disputationis fuit à nobis demonstrata, auctoritate Sanctorum Patrum, & efficaciter ratione, petitæ ex differentia quæ intercedit inter possibile, futurum, & existens. Res enim merè possibile continetur intra potentiam causæ omnino indifferen-
tis & indeterminata ad ejus productionem. Res existens est totaliter egredita e sua causa, & posita extra dependentias illarum. Res verò futura, cum sit media inter merè possibile, & existentem, etiam medio modo se habet; nec est totaliter posita extra suas causas, sicut existens; neque contenta in sola potentia causæ omnino indifferens ejus productionem, sicut merè possibilis; sed continetur in determinatione ipsius causa, inclinata, ac determinata ad dan-
dam illi existentiam in aliqua differentia tem-
poris. Unde D. Thomas quæst. 16. de malo art. 7. Cognoscere futura in causa sua, nihil aliud est quam cognoscere presentem inclinationem causa ad effectum. Et quæst. 2. de verit. art. 12. ad 7. Cum dicatur hoc est futurum, vel fuit futurum, designatur ordo qui est in causis illius rei ad ejus productionem.

Probatur tertio alia ratione fundamentali. Decretum Dei est prima radix, & primum principium determinata futuritionis in rebus: Ergo antecedenter ad illud, non possunt esse, vel concepi res ut determinate futura. Consequens patet, effectus enim non potest esse, vel concepi ante suam causam. Antecedens vero probatur. Illud est prima radix, & primum principium determinata futuri ſoris in rebus, quod primo determinat primum principium possibilis illarum: At primum determinans primum principium possibilis rerum, est divinum decretum: Ergo illud est prima radix, primumque principium determinata futuritionis illarum. Major constat, possibile enim est quid superius ad futurum & non futurum, sicut animalia ad hominem & leonem: quare sicut illud quod determinat, & contrahit rationem animalis ad speciem v.g. hominis, illam consti-
tuat ita & illud quod determinat primum prin-
cipium possibilis rerum, est prima radix, pri-
mumque principium futuritionis illarum. Mi-
nor vero probatur. Primum principium possi-
bilis rerum est divina omnipotencia, ut no-
tum est lumine naturali: Sed illud quod primo de-
terminat divinam omnipotentiam ad produc-
tionem rerum in aliqua differentia temporis, est divinum decretum: Ergo illud est id quod
primo determinat primum principium possibi-
litatis rerum. Minor constat, cum enim Deus non sit agens naturale, sed liberum, non opera-
tur nisi ex libera determinatione suæ voluntatis; ac proinde ejus omnipotencia, que de se est
indifferens & indeterminata ad productionem

A rerum, non potest ad illam determinari, nisi à libero decreto sua voluntatis.

Confirmatur & magis illustratur hæc ratio, Res omnes creatæ possunt in triplici statu conſiderari, scilicet in statu possibilis, futurito-
nis, & existentia; & in his tribus statibus, à Deo, ut à primo principio dependent. Nam in statu possibilis pendent à divina omnipotencia quæ potest eas producere, & illis date esse in statu futuritionis, à divino decreto, Dei potentiam determinante, ut det illis esse in aliqua differen-
tia temporis in statu verò existentia, ab actuali influxu & causalitate Dei illas creant & conservant in esse. Sicut ergo repugnat aliquid esse possibile, independenter à divina omnipotencia; & existens, independenter ab influxu & causalitate Dei: ita implicat, aliquid esse vel concepi ut futurum, independenter à decreto & determinatione voluntatis divinæ, subindeque in signo rationis illam antecedente.

Hæc arguimeta adeo evidētia & demon-
strativa sunt, ut Suarez fateatur ex illis evidenter 39:
demonstrati, nihil esse absolute futurum, inde-
pendenter à decreto Dei absolute. Additamen-
tum, res contingentes & liberas esse conditio-
natae futuras, independenter à decreto conditionato actuali & exercito. Quia, inquit, talia futura involvunt decretum ex parte conditionis, non tamen praesens, & actu positum, sed tanquam futurum, & ponendum:

Verum hæc responſio & doctrina Suaris, fusæ 40:
impugnabitur infra: ostendimus enim, futura 41:
conditionata non minus dependere à decreto 42:
conditionato, actuali & exercito; quam abso-
luta ab absoluto, & decretum divinum non pos-
se habere rationem futuri, etiam virtualiter, nec
ut tale à Deo cognosci.

Addo quod, hæc responſio non cohæret cum
principiis illius Authoris, & aliorum Recen-
tiorum, qui docent unam ex propositionibus con-
tradicitoria de futuro conditionato, esse deter-
minatè veram, & alteram falsam, pro priori ad
divinum decretum, ex vi & natura oppositionis
contradicitoria, vel ex suppositione eventus fu-
turi, & ex eo quod propositio de futuro condi-
tionato, habebit vel haberet aliquando unam de
ines, seu de praesenti veram. Nam cum ante de-
cretum Absolutum, possint formari proposi-
tiones contradictoriae futuris ab solutis, & con-
ditionatis, ac fieri eadem suppositio eventus fu-
turi, manifestum est, juxta principia Adverſa-
torum, propositiones contradictorias de fu-
turi contingentibus, tam absolutis, quam condi-
tionatis, esse determinatè veras, pro priori ad
decretum, ac proinde illarum objectum deter-
minatè futurum; & quantum ad hoc nullum
posse ab illis inter absoluta & conditionata dif-
ferentia assignari. Sed de hoc fusæ infra demon-
strando inutilitatem scientie mediae.

Non valet etiam responſio aliorum Recen-
tiorum, qui dicunt contingentia habere deter-
minatam futuritionem à decreto generali & indif-
fertenti concurrendi ad quocumque creature
voluerit non autem à decreto determinante,
& à prædefinitione voluntatis divinae. Hæc enim
responſio ex principiis supra statutis confutata
manet; si enim futurum est illud quod est deter-
minatum in suis causis, ad habendam existen-
tiam pro duratione sequenti, manifeste sequitur
futura contingentia aut libera non posse habere
futuritionem determinatam, à decreto illo gene-
rati

DISPUTATIO QUARTA

232

rati & indifferenti quod Adversarii fingunt in Deo, cùm ab illo non possint habere determinationem in causa prima; hæc enim à decreto purè indifferenti determinari nequit, alioquin tale decretum non deberet dici indifferens, sed determinans.

42. Confirmatur: Cùm indifferens & determinatum inter se opponantur, non minus repugnat ex duplice principio indifferenti simul coniuncto, procedere determinatum effectum, quam ex nive & glacie simul junctis producere calorem; vel ex duplice voluntate omnino indifferenti, contrahi matrimonium, ut suprà dicebamus: Ergo

Diss. cùm omnipotens divina sit de se indifferens ad productionem rerum, si illi adjungatur decretum etiam indifferens, non poterit esse principium & causa determinata futuritionis illarum.

43. Probatur tertius conclusio alia ratione fundamentali. Sires contingentes, aut liberæ, essent determinata futura, absolute, vel conditionata, antecedenter ad decretum, & prædefinitionem voluntatis divina: vel talis futuratio conveniret illis ex se, & ex sua natura, vel ex causalitate Dei, aut alterius causæ? Nullum ex his potest dici: Ergo, &c. Major constat à sufficienti enumeratione: Minor vero probatur, quantum ad singulas partes. Et in primis quod futura contingencia & libera non possint habere futuritionem ex se, & ex sua natura, evidens est: Tum quia essent futura necessariæ, & ex natura rei, non vero liberæ & contingentes, & sic Deus non posset facere ut non essent futura: quod enim convenit aliqui ex se, & ex sua natura, convenit ei necessariæ, nec potest à Deo impedihi. Tum etiam, quia ab eodem principio res habent futuritionem ab aeterno, à quo habent existentiam in tempore: At futura contingencia non habent existentiam in tempore à se, & ex sua natura: Ergo neque futuritionem ab aeterno.

Secunda etiam pars non minus est certa, cùm enim Deus non sit agens naturale, sed liberum, nulla potest in illo esse vel concipi causalitas, aut determinatio circa creaturas, antecedenter ad decretum, & liberam determinacionem sua voluntatis.

Denique tertia pars Minoris probata manet ex dictis: Cùm enim omnis causalitas, & existentia, ac determinatio causalium secundarum, pendeat à causalitate, & determinatione Dei, si nulla possit esse vel concipi causalitas, & determinatio Dei circa creaturas, ante decretum, per quam extrahantur à statu merae possibilis, & transferantur ad statum determinata futuritionis; nulla etiam poterit in tali signo esse vel concipi causalitas, vel determinatio causalium secundarum, à qua futura contingencia habeant determinatam futuritionem.

44. Confirmatur & nolis illustratur hæc ratio. Res futura in hoc distinguitur à mera possibili, quod res mera possibilis est indifferens ad esse vel non esse, nec ullum dicit ordinem ad existentiam; res vero futura, est determinata ad habendam existentiam in aliqua differentia temporis: unde in futuritione includitur aliqua actualitas, ordo scilicet ad existentiam, qui non includitur in mera possibilite. Cùm ergo antecedentes ad decretum, nihil possit esse vel concipi, à quo res contingentes vel liberæ, habeant talem actualitatem, & ordinem ad existentiam (ut enim jam ostendimus, non possunt in tali signo

A illum habere à se, nec à causa prima, nec à secunda) manifestum est, in tali signo illas non posse esse, nec cognosci à Deo, ut determinatæ futuras, sed tantum ut mera possibilis.

Respondent Adversarii: Contingentia ante, 41 cedenter ad divinum decretum, non habere futuritionem, nec à se, nec à determinatione causa primæ, vel secundæ, sed ex suppositione eventus futuri: ex eo enim quod aliquid in tempore verum erit dicere de Petro v.g. quod disputat, vel convertitur; verum fuit ab aeterno, in signo antecedenti decretum, & in quo cumque alio signo imaginabili, dicere de illo quod disputabit, vel converteretur.

Verum hæc responsio est mera elusio, ac illusio, & manifesta petitio principii. Cùm enim antecedenter ad decretum, res omnes sint in statu merae possibilis, & indifferentes ad existendum, vel non existendum: ex tali signo, & dispositionis factæ in illo, non potest magis supponi quod res eveniet, quam quod non eveniet, & quod Petrus disputabit, & converteretur, quam quod non disputabit, & non converteretur. Quare sic potest formari argumentum, Velsuppositio illa eventus futuri antecedenter ad decretum, habet aliquid fundamentum, vel nullum: Si primum, queritur quodnam illud sit: vel natura ipsius rei contingentis, que postulet existere in aliqua differentia temporis, vel determinatio causa prima, aut secundæ? & sic recurrunt argumenta proposita. Si secundum, sequitur suppositionem illam esse mere chimericam, nec habere fundamentum, nisi in imaginatione Adversariorum.

Secundo, Velsuppositio illa eventus futuri, 42 quia Adversarii volunt contingentia habere futuritionem determinatam ante decretum, est necessaria, vel libera: Neutrum dicit potest: Ergo, &c. Minor quantum ad primam partem evidens est: Si enim talis suppositio efficiet necessaria, futuratio quæ ex ea oriatur, & in illa fundaretur, non posset esse libera & contingens; & sic contingencia necessariæ & non libera evenient. Probatur vero quantum ad secundam: cum enim decretum Dei sit primum liberum, & prima radix totius libertatis creatæ, & participata, ut infra ostendemus; est etiam primum fundamentum omnis suppositionis libera & contingentis; ac proinde antecedenter ad illud, nulla potest esse vel concipi suppositio libera vel contingens, sed naturalis tantum, & necessaria.

Tertius, Cùm talis suppositio eveniens futuri possit fieri & concipi in quo cumque signo imaginabili, poterit fieri & concipi in signo antecedenti divinam omnipotentiam, ac proinde derum possibilitem; & sic res contingentes & liberæ, poterunt prius esse & concipi ut futura, quam ut possibilis, quod implicat manifestam contradictionem; cùm enim futurio rerum supponat illarum possibilitem, si illa conceperintur futura, antecedenter ad signum possibilis illarum; conceperintur ut futura, prius quam essent futura.

Probatur ultimus conclusio ratione desumpta 43 ex Aristotele & D. Thoma i. de interpretatione cap. 8. Sires essent determinata futura, ante decretum, & liberam determinationem voluntatis divinae, essent futura necessariæ, & ex natura rei, non vero liberæ & contingentes; & sic tolleretur omnis libertas, & contingencia rerum, quod est hereticum. Sequela Majoris probatur, ut enim ibidem

ibidem subtiliter discurrunt Aristoteles, & D. A Thomas. Si semper (id est pro omni signo rationis imaginabili) verum est dicere de futuro, quod erit, non potest hoc non esse: quod autem non potest non esse, idem significat ac quod est impossibile non esse. Quod vero est impossibile non esse, idem est cum eo quod necesse est esse: unde sequitur, quod ea quae futura sunt, necessaria erunt.

50 Confirmatur & magis illustratur hæc ratio Arisotelis & D. Thomæ. Si Deus non potuit impedire, quin futura contingentia habeant determinatam futuritionem, illam habent necessariò & ex natura rei, non vero liberè, & contingenter: Deus enim impeditre potuit quicquid convenientibus contingenter, & liberè: At si res sint determinate futurae ante decretum, Deus non potuit impeditre talem determinatam futuritionem: Ergo illam habent necessariò, & ex natura rei, non vero liberè, & contingenter. Minor probatur: Deus non potuit impeditre ne alicui conveniar illud quod ipsi competit, priusquam de illo possit liberè disponere: Atqui si res sint determinate futurae ante decretum, & liberam determinationem voluntatis divinae, futurio illis conveniet, priusquam Deus possit de illis liberè disponere; Deus enim non potest liberè disponere de rebus, nisi mediante libero decreto sua voluntatis: Ergo si res sint determinate futurae ante decretum, Deus non potuit impeditre illarum futuritionem. Argumenta quæ contra hanc conclusionem fieri possent, infra commodiū proponentur ac diluentur.

§. III.

Rejicitur sententia Aegidii Romani.

Licet ex dictis §. præcedenti evidenter constet futura contingentia non esse à Deo certò cognoscibilis, ante decretum, & prædefinitionem suæ voluntatis; ut tamen hæc veritas, quæ est unum ex principiis doctrinæ Thomisticæ fundamentis, plenius innocentiat, & magis confirmetur, ac stabilitur; variae illæ Recentiorum sententia, suprà à nobis explicantæ, ligillatim, & in particuliari confutandæ sunt, ut his destruetis, veram D. Thomæ & Discipulorum ejus sententiam stabiliamus. Prima igitur quæ impugnanda occurrit, est illa quæ communiter tribuitur Aegidio Romano, & aliis Antiquis Theologis, qui docent Deum cognoscere futura contingentia & libera in suis ideis, antecedenter ad decretum. Qui modus dicendi omnino repugnat D. Thomæ, & aliquo modo faveret scientia media, & idcirco rejiciendus est. Unde

Dico primò: Deum non cognoscere futura contingentia antecedenter ad decretum, in suis ideis, sive in sua essentia, ut habet rationem id est vel speciei intelligibilis.

Probatur primò ex D. Thoma in i. dist. 19. quæst. 1. art. 1. ad 1. sic dicente: *sicut scire divinum est subjectum libertati voluntatis ita & idea secundum quod ad eam terminatur actus divina scientia. Quibus verbis aperte docet, quod sicut divina scientia nihil cognoscit ut futurum, nisi quatenus est subjecta decreto; ita nec idea aliquid ut futurum representat, nisi prout illi subest, & ab eo determinatur.*

51 Hinc formari potest hæc ratio fundamentalis nostræ conclusionis. Deus non potest cognoscere creaturas in suis ideis, sive in sua essentia, ut

habet rationem id est, & exemplaris, nisi eo modo quod in illa repræsentantur: Sed antecedenter ad decretum, creatura non repræsentantur in essentia divina, ut habet rationem id est, ut futuræ, sed ut mere possibles: Ergo in illa non possunt cognosci ut futuræ, sed tantum ut mere possibles. Major constat, Minor vero probatur. Tum quia, ut ostendimus §. præcedenti, res omnes, antecedenter ad divinum decretum, sunt in statu meræ possibilitatis, & indifferentiæ ad futuritionem, vel non futuritionem. Tum etiam, quia divina essentia repræsentat creaturas ut illarum causa: Ergo per id solùm poterit determinari in ratione repræsentantis futura contingentia, per quod determinatur in ratione causæ illorum: At solùm decretum illam ad causandum determinat: Ergo per solùm liberum decretum determinari potest, ut illa repræsentetur.

Confirmatur: Continentia creaturarum in esse repræsentativo in essentia divina, tanquam in idea & exemplari, fundatur in continentia illarum in essendo: At essentia divina non continet creaturas in essendo, sub esse existentiæ vel futuritionis, nisi per decretum determinata: Ergo non continet etiam illas ut existentes, aut futuras, in esse intelligibili aut repræsentativo, nisi ut per illud determinata. Sicut divina scientia, ut supra ostendimus, non est causa rerum, nisi ut *Diss.* habet adjunctionem voluntatem. Quæce S. Doctor *art. 3.* quæst. 3. de verit. art. 6. dicit: *Idea in Deo ad ea quæ sunt, vel fuerunt, vel erunt producenda, determinatur ex proposto divine voluntatis.*

Probatur rursus conclusio. Repræsentatio *55* idealium antecedenter ad decretum, est repræsentatio naturalis, & necessaria, pertinens ad scientiam naturalem, & simplicis intelligentiæ, non vero ad scientiam liberam, & visionis: quare si Deus cognosceret futura contingentia in suis ideis, antecedenter ad decretum, talis cognitio non esset libera, sed necessaria, & pertinet ad scientiam simplicis intelligentiæ, non vero ad scientiam visionis. Unde cum Verbum Divinum procedat ex scientia simplicis intelligentiæ, & ex cognitione objectorum que ab illa attinguntur, procederet ex cognitione futurorum contingentium; & sic ejus productio non esset necessaria, sed libera, quod principis fidei & Theologiae repugnat, ut in Tractatu de Trinitate ostendemus.

§. IV.

Principium adversæ sententiae fundamentum convellitur.

Contra nostram conclusionem istud potest fieri argumentum. Ideæ divinæ antecedenter ad decretum sunt infinitæ in repræsentando: Ergo in illo priori repræsentant non solùm possibilia, sed etiam futura contingentia, ac proinde possunt esse medium, quo Deus antecedenter, ad suum decretum, ea cognoscat.

Confirmatur: Si idea divinæ solùm post decretum repræsentarent futura contingentia, non vero ante decretum; sequeretur quod illis ex decreto accresceret aliqua perfecatio, & adveniret aliqua mutatio: Sed hoc non potest dici: Ergo nec illud. Sequela Majoris probatur. Repræsentare objecta, pertinet ad perfectionem id est, & speciei intelligibilis: Ergo si idea divinæ, post decretum repræsentaret futura contingentia, cum ea ante illud non repræsentarent, sequitur